

Sygn. akt III Ca 546/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Magdalena Balion - Hajduk (spr.)

Sędzia SO Barbara Braziewicz

SR del. Ewa Buczek – Fidyka

Protokolant Aleksandra Sado-Stach

po rozpoznaniu w dniu 18 grudnia 2014 r. w Gliwicach

na rozprawie sprawy ze skargi A. S. (S.)

o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 stycznia 2014 r., sygn. akt III Ca 1224/13

z powództwa Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...)

przeciwko A. S.

o ustalenie

1. **oddala skargę;**

2. **zasądza od skarżącego na rzecz powódki kwotę 1200 zł (tysiąc dwieście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Barbara Braziewicz

Sygn. III Ca 546/14

UZASADNIENIE

Pozwany A. S. złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 10 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. I C 592/12 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie o sygn. III Ca 1229/13. Jako podstawy wznowienia wskazał art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz art. 403 § 2 k.p.c. bowiem w postępowaniu występowała strona nie mająca zdolności sądowej bądź nie była należycie reprezentowana, a nadto z uwagi na wykrycie okoliczności faktycznych dotyczących powoda to jest Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...), postępowanie było dotknięte nieważnością, a których to okoliczności pozwany nie mógł powołać w tych postępowaniach.

Skarżący wniósł o wznowienie postępowania i zmianę wyroków poprzez odrzucenie pozwu względnie oddalenie powództwa w całości ewentualnie uchylenie wyroków w całości i ponowne rozpoznanie sprawy oraz zasądzenie kosztów. Skarżący wskazał, że na przełomie lutego i marca 2014 r. dowiedział się od członków Związku Zawodowego (...) w (...) SA, że jego dotychczasowy wspólnik to jest Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...) przestał istnieć albowiem decyzją Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów z dnia 19 października 2009r. ta organizacja związkowa miała zostać rozwiązana w wyniku połączenia ze Związkiem Zawodowym (...) w (...) SA. Na skutek złożenia rezygnacji z

członkostwa w Związku Zawodowym (...) w Polsce Zarząd (...) pozostało mniej niż dziesięciu członków, zaś sama organizacja zaprzestała jakiejkolwiek działalności związkowej. Skarżący wskazał, iż zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 3 Ustawy o związkach zawodowych sąd skreśla związek zawodowy z rejestru, gdy liczba członków związku utrzymuje się poniżej dziesięciu przez okres dłuższy niż 3 miesiące, a taka sytuacja miała miejsce w przypadku Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...) albowiem członkowie wypisali się z jego struktur w związku z podjętą uchwałą o przekształceniu. Powodem w postępowaniu zawisłym przed Sądem Rejonowym w Jastrzębiu Zdroju w dniu wytoczenia powództwa i przez cały okres jego trwania także przed sądem drugiej instancji była nieistniejąca już organizacja związkowa.

Pozwany podniósł również, że istnieje alternatywna podstawa do wznowienia postępowania wynikająca z art. 401 pkt 2 k.p.c. albowiem zważywszy, że stroną powodową był nieistniejący związek, zaś zarówno wyrok Sądu Rejonowego jak i Sądu Okręgowego w Gliwicach jako stroną powodową wskazują Związek Zawodowy (...) w Polsce, to powinno to oznaczać, że powództwo wytoczył nieistniejący w dacie złożenia pozwu powód, który nie miał zdolności sądowej, a po drugie podmiot wskazany w treści orzeczeń jako powód w ogóle nie był reprezentowany w toku postępowania, także odwoławczego, gdyż stanowi odrębną od powoda jednostkę organizacyjną posiadającą osobowość prawną.

Pełnomocnik powoda wniósł o oddalenie skargi, powołując się na tezy zawarte w uzasadnieniu postanowienia Sadu Rejonowego w Gliwicach X Wydziału KRS z dnia 15 marca 2010r.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Skarga o wznowienie podlegała oddaleniu.

Skarżący, domagając się wznowienia postępowania podał jako podstawy prawne art. 401 pkt 2 k.p.c. oraz 403 § 2 k.p.c. Jako dowody wskazał:

-notatkę urzędową z kontroli Państwowej Inspekcji Pracy przeprowadzonej (...) Spółce (...) w 2011 roku, z której wynika iż nie przedstawiono do kontroli listy pracowników, którzy zadeklarowali i upoważnili pracodawcę do potrąceń składek członkowskich na rzecz Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...),

-wypisy z rejestru Rady Krajowej Związku Zawodowego (...) w Polsce z dnia 23 kwietnia 2007r. I 2 lutego 2012r. , z którego wynika że Związek (...) w Polsce Zarząd (...) jest zarejestrowany od dnia 12 marca 1993r. i na podstawie art. 12 ust. 1 statutu posiada osobowość prawną,

- uchwały z dnia 19 października 2009r. Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...) w sprawie rozwiązania Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...) w wyniku połączenia się ze Związkiem Zawodowym (...),

- korespondencję z dnia 8 listopada 2011r. kierowaną przez Radę Krajową Związku Zawodowego (...) w Polsce do pozwanego, potwierdzającą istnienie powodowego związku

-pisma (...) Spółki (...) kierowane do organizacji związkowych i zawierające spis związkowych organizacji zakładowych,

-pisma Ministra Skarbu Państwa z dnia 23 marca 2011r. do związków zawodowych (...),

- odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Związku Zawodowego (...) w Polsce z dnia 3 kwietnia 2014r.

Skarżący wnosił także o zwrócenie się do Dyrektora (...) Spółki (...) o udzielenie informacji czy Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...) uległ rozwiązaniu oraz przedłożenia dokumentów potwierdzających tą okoliczność, w tym listy członków jego związku i zobowiązanie Związku Zawodowego (...) w (...) SA do wydania odpisów deklaracji rezygnacji z członkostwa ówczesnych członków Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarządu (...) oraz wstąpienia do tego związku zawodowego w związku z podjęciem uchwały o przekształceniu związku na okoliczność ustalenia rozwiązania Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarządu (...), przesłuchanie świadka J. S.. Pozwany wnosił także o dopuszczenie dowodu z

informacji Urzędu Skarbowego w J. na okoliczność czy w latach 2007-2012 Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...) składał deklaracje podatkowe.

Powód wnosił o dopuszczenie dowodów z oświadczeń członków powodowego związku o braku wyrażenia woli wystąpienia z członkostwa powoda.

Sąd Okręgowy przeprowadził postępowanie dowodowe z dokumentów to jest odpisu zupełnego Krajowego Rejestru Sądowego Związku Zawodowego (...) w Polsce, postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 marca 2010r., sygn. (...)KRS/(...), uchwały Rady Krajowej Związku Zawodowego (...) w Polsce z dnia 12 marca 1993r. o wpisaniu do rejestru podstawowych organizacji związkowych Związku Zawodowego (...) w Polsce KWK (...), uchwały i protokołu z 19 października 2009r. Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...) oraz statutu Związku Zawodowego (...) w Polsce na okoliczność posiadania osobowości prawnej przez powódkę. Sąd Okręgowy oddalił pozostałe wnioski dowodowe zgłoszone przez skarżącego oraz powódkę albowiem nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, a ponadto dotyczyły kwestii wynikających z dokumentów - wypisów z rejestrów KRS i rejestru podstawowych organizacji związkowych, postanowienia Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 15 marca 2010r., sygn. (...)KRS/(...).

Przeprowadzone przez Sąd Okręgowy postępowanie to postaci wyżej wskazanych dokumentów w sposób wystarczający wykazały, iż w toku postępowania którego dotyczy skarga o wznowienie postępowania, toczącego się zarówno przed sądem pierwszej jak i przed sądem drugiej instancji jako strona powodowa występował Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...). Pozew został wniesiony przez tą zakładową organizację związkową, którą od początku reprezentował radca prawny, któremu pełnomocnictwa udzielił zgodnie z postanowieniami statutu Przewodniczący Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarządu (...). Przez całe postępowanie, zarówno przed sądem pierwszej jak i drugiej instancji w sprawie występował ten sam pełnomocnik na mocy wyżej wskazanego pełnomocnictwa. W toku tego postępowania nie doszło do żadnych przekształceń podmiotowych.

Faktem jest, iż pomimo tego w wyroku z dnia 10 stycznia 2013r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju błędnie wskazał jako stronę powodową Związek Zawodowy (...) w Polsce. Sąd Okręgowy w Gliwicach, który rozpoznawał apelację pozwanego od tego wyroku również ten błąd powielił w wyroku z dnia 16 stycznia 2014r. i również jako stronę powodową wskazał Związek Zawodowy (...) w Polsce.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991r. o związkach zawodowych związek zawodowy oraz jego jednostki organizacyjne wskazane w statucie nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania, natomiast z zgodnie z art. 17 ust. 1 w tejże ustawy sąd skreśla związek zawodowy z rejestru, gdy :

-wskazany w statucie organ podjął uchwałę o rozwiązaniu związku (pkt. 1),

-gdy liczba członków związku utrzymuje się poniżej 10 przez okres dłuższy niż 3 miesiące (pkt. 3). Okoliczności wskazane w ust. 1 sąd stwierdza z urzędu lub na wniosek związku zawodowego.

Jak wynika z odpisu zupełnego Krajowego Rejestru Sądowego Związku Zawodowego (...) w Polsce z dnia 18 września 2014r. nr KRS (...) związek ten oraz zakładowa jednostka organizacyjna jaką jest powód to jest Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...) został wpisany do rejestru w dniu 7 października 2002r., powód został ujęta pod pozycją nr 54. Od tego czasu powód jako podstawowa jednostka organizacyjna posiadająca osobowość prawną widnieje nieprzerwanie w rejestrze.

W dniu 19 października 2009r. Nadzwyczajne Zebranie Delegatów Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarząd (...) podjęła uchwałę o połączeniu tego związku ze Związkiem Zawodowym (...). Uchwała ta jednak nie wywołała skutków prawnych jako spreczna ze statutem. Sąd rejestrowy Sąd Rejonowy w Gliwicach postanowieniem z dnia 15 marca 2010r. odmówił wykreślenia powoda z rejestru i dokonania zmian w rejestrze albowiem na posiedzeniu w dniu 19 października 2009r. nie był obecny przedstawiciel Rady Krajowej Związku Zawodowego (...) w Polsce. Zgodnie w art. 22 ust. 13 statutu Związku Zawodowego (...) w Polsce do kompetencji Rady Krajowej należy

ustalanie struktury organizacyjnej związku oraz prowadzenia rejestru podstawowych, pośrednich i terytorialnych struktur związku. Zgodnie ze statutem związku to Rada Krajowa określa zasady likwidacji podstawowych struktur związku. Sąd rejestrowy w postanowieniu wskazał, iż zasady likwidacji podstawowych struktur zostały ujęte w uchwale z dnia 24 marca 2000r. w sprawie trybu postępowania przy rozwiązywaniu (likwidacji) podstawowej organizacji Związku Zawodowego (...) w Polsce. Zgodnie z tymi postanowieniami uchwałę o rozwiązaniu podstawowej organizacji związkowej podejmuje zebranie członków (delegatów) określając termin zakończenia likwidacji. Uchwała o rozwiązaniu podstawowej organizacji Związku Zawodowego w Polsce dla swej ważności wymaga oddania $\frac{3}{4}$ głosów przy obecności co najmniej połowy członków (delegatów), w zebraniu członków (delegatów) bierze udział zaproszony przedstawiciel Rady Krajowej Związku Zawodowego (...) w Polsce, a zebranie członków wybiera trzyosobową komisję likwidacyjną i upoważnia ją do wykonywania wszystkich czynności związanych z likwidacją. Na zebraniu delegatów w dniu 19 października 2009r. nie był obecny przedstawiciel Rady Krajowej Związku Zawodowego (...) w Polsce, ponadto jak wskazał sąd rejestrowy, brak jest dowodu wyboru trzyosobowej komisji likwidacyjnej, podjęcia uchwały sprawie celu w jakim ma być użyty majątek rozwiązywanej organizacji i pozostałych koniecznych i określonych statucie czynności. Sąd rejestrowy wskazał, że wyżej wymienione uchybienia naruszają statut związku zawodowego i uniemożliwiają dokonanie wpisu połączenia obu organizacji związkowych. Skoro zatem uchwała 19 października 2009r. Nadzwyczajnego Zebrania Delegatów Związku Zawodowego (...) w Polsce Zarządu (...) nie wywołała żadnych skutków prawnych, a to w związku z tą uchwałą członkowie związku podpisywali deklaracje wyrażające wolę przystąpienia do połączonego związku, to także i te deklaracje złożone w wykonaniu niezgodnej ze statutem uchwały, nie mogły wywołać skutków prawnych.

Jednostki terenowe związku zawodowego nabywają osobowość prawną z dniem zarejestrowania związku, a jeśli związek jest już zarejestrowany, z chwilą utworzenia na szczeblu terenowym. Decydujące znaczenie dla osobowości prawnej jednostek terenowych związku zawodowego mają postanowienia statutu. W rejestrze związków zawodowych wpisuje się organizacje związkowe oraz ich jednostki organizacyjne, które stosownie do postanowień statutu posiadają samodzielną osobowość prawną. Zakładowa organizacja związkowa, która nie zrzesza dziesięciu członków nie ma uprawnień przysługujących jej na podstawie art. 462 k.p.c., nie przysługują jej uprawnienia zakładowej organizacji związkowej w sferze indywidualnego i zbiorowego prawa pracy, co wynika z regulacji art. 25¹ ustawy o związkach zawodowych. W sytuacji gdy zakładowa jednostka organizacyjna ma mniej niż 10 członków, nie może ona funkcjonować, ale istnieje nadal i posiada osobowość prawną. Nawet gdyby uznać, że w pewnym okresie w Związku Zawodowym (...) w Polsce Zarząd (...) było mniej niż 10 członków, to nadal związek ten istniał jako osoba prawna. O ustaniu bytu osoby prawnej przesądza dopiero orzeczenie sądu rejestrowego. Przesłanką powstania osoby prawnej jest wpis do właściwego rejestru (art. 37 § 1 k.c.). Odnośnie do związków zawodowych zasadę tę wyraża powołany już przepis art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych, który ponadto wskazuje, że osobowość prawną mogą nabyć również jednostki organizacyjne związku (tak też w wyroku SN z dnia 9 marca 2004 r. sygn. V CK 230/03). Wpis do rejestru w postaci wykreślenia związku ma charakter konstytutywny.

Sąd Okręgowy, biorąc wszystkie te okoliczności pod uwagę, uznał iż nie zostały spełnione przesłanki wznowienia postępowania ujęte w skardze o wznowienie postępowania zakończonych prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 10 stycznia 2013r. w sprawie o sygn. I C 592/12 oraz wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 16 stycznia 2014r. w sprawie o sygn. III Ca 1229/13. W toku postępowania przed Sądem Rejonowym w Jastrzębiu Zdroju oraz przed Sądem Okręgowym w Gliwicach jako sądem drugiej instancji jako powód występował Związek Zawodowy (...) w Polsce Zarząd (...), będący terytorialną jednostką organizacyjną, prawidłowo reprezentowaną przez fachowego pełnomocnika. Przez cały czas od wytoczenia powództwa to jest od dnia 5 czerwca 2012 r. aż do wydania ostatniego wyroku przez Sąd Okręgowy w Gliwicach powódka posiadała osobowość prawną i zdolność sądową. Błędne oznaczenie przez sąd strony powodowej nie ma wpływu na okoliczność, iż w toku tego postępowania występował powód mający osobowość prawną. Uchybienie to może zostać usunięte w drodze sprostowania oczywistej omyłki w oznaczeniu strony powodowej.

Jak wynika z przedstawionego postępowania dowodowego i ustalonego stanu faktycznego i prawnego nigdy nie doszło do utraty osobowości prawnej powoda, nigdy nie został on wykreślony z rejestru. Uchwała o połączeniu

związku zawodowego z innym związkiem zawodowym nie wywołała skutków prawnych jako nieważna. Deklaracje członków związku o wystąpieniu z powodowego związku złożone w celu przeniesienia członkostwa do drugiego związku zawodowego w związku z podjętą uchwałą o połączeniu związków z 19 dnia października 2009r. w świetle tych ustaleń również nie mogły wywołać skutków prawnych.

Z tych wszystkich względów Sąd Okręgowy na mocy art. 412 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach orzeczono na zasadzie art. 98 i 108 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania.

SSR (del.) Ewa Buczek-Fidyka SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Barbara Braziewicz